

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою
Кафедра архітектури будівель та дизайну**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко
29/08

А.М. Мартиненко
2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ЕЛЕМЕНТИ ПРЕДМЕТНОГО НАПОВНЕННЯ ЛАНДШАФТНОГО
СЕРЕДОВИЩА»**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки

магістра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **191 Архітектура та містобудування**

(шифр і назва спеціальності)

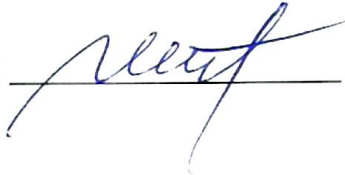
**Полтава
2024 рік**

Handwritten signature

Робоча програма навчальної дисципліни «**Елементи предметного наповнення ландшафтного середовища**» для студентів спеціальності **191 Архітектура та містобудування** другого (магістерського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Дизайн архітектурного середовища» 2024р.

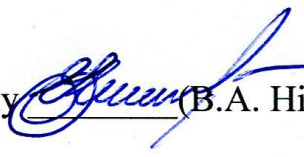
Розробник: Топорков В.Г., доцент кафедри архітектури будівель та дизайну, кандидат архітектури.

Погоджено

Гарант освітньої програми Л.С. Шевченко

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури будівель та дизайну

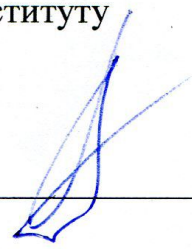
Протокол від « 27 » серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри архітектури будівель та дизайну (В.А. Ніколаєнко)

« 27 » серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією інституту

Протокол від « 29 » серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії (В.А. Кириченко)

« 29 » серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання
		денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>19</u> <u>Архітектура та будівництво</u>	Вибіркова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність <u>191</u> <u>Архітектура та містобудування</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		1-й
		Семестр
		2-й
Індивідуальне завдання – не передбачено;	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	Лекції
		28 год.
		Практичні, семінарські
		14 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		78 год.
		Індивідуальна робота:
		0 год.
		Вид контролю: диференційований залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 42/78

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Елементи предметного наповнення ландшафтного середовища» відноситься до вибіркових дисциплін освітньої програми підготовки магістра «Дизайн архітектурного середовища» і має на меті надання студентам знань про актуальні проблеми формування естетичних якостей ландшафту міста засобами малих форм та благоустрою.

Вивчення дисципліни дозволить студенту розвинути здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність спілкуватися державною мовою якісно, так і письмово; здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; прагнення до збереження навколишнього середовища; здатність діяти на основі етичних міркувань(мотивів); знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Також набути здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або мультидисциплінарних контекстах; здатність розв'язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності; здатність аналізувати, розробляти та впроваджувати архітектурно-містобудівні рішення з урахуванням соціально-демографічних, національно- етнічних, природнокліматичних, інженерно-технічних чинників та санітарногігієнічних, безпекових, енергозберігаючих, екологічних, техніко-економічних вимог; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії; здатність розробляти і реалізовувати проєкти у сфері архітектури та містобудування; здатність аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід, збирати, накопичувати і використовувати інформацію, необхідну для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування; здатність до проєктного моделювання і дослідження концептуальних, натурних та комп'ютерних моделей об'єктів архітектури та містобудування; здатність розробляти завдання на архітектурномістобудівне проєктування, організовувати процес проєктування з використанням даних щодо натурних обстежень, обмірних робіт, містобудівного розрахунку об'єкту проєктування; здатність управляти робочими процесами у сфері архітектури та містобудування, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури та містобудування; здатність критично осмислювати проблеми архітектури та містобудування; здатність планувати і виконувати, як персонально, так і в команді, наукові та прикладні дослідження у сфері дизайну архітектурного середовища, дотримуючись кодексу професійної етики; здатність здійснювати науково-дослідну діяльність, спрямовану на роз'яснення та втілення принципів універсального дизайну, гармонізації, дизайну інтер'єру та постійно підвищувати свій професійний рівень шляхом участі в архітектурно-дизайнерському конкурсному проєктуванні, науково-технічних конференціях, стажуваннях тощо; Знання та розуміння особливостей використання сучасних будівельних матеріалів і технологій при прийнятті концептуальних, експериментальних прогностичних проєктних рішень щодо удосконалення предметнопросторового середовища, оздоблення екстер'єру та інтер'єру будівлі/споруди та елементів предметного наповнення міського простору.

3. Передумови для навчальної дисципліни

Передумовою для вивчення вибіркової навчальної дисципліни є вивчення наступних дисциплін: Сучасні методики наукових досліджень в архітектурі та містобудуванні, Архітектурно-містобудівне законодавство та інтелектуальна власність,

Проектування об'єктів архітектурного середовища, Архітектурно-дизайнерське проектування.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні: мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності. Забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища. Здійснювати проектне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проєктів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень. Обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері архітектури та містобудування державною та іноземною мовами усно і письмово. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування. Планувати і виконувати, як персонально, так і в команді, наукові та прикладні дослідження у сфері дизайну архітектурного середовища, дотримуючись кодексу професійної етики. Здійснювати науково-дослідну діяльність, спрямовану на роз'яснення та втілення принципів універсального дизайну, гармонізації, дизайну інтер'єру та постійно підвищувати свій професійний рівень шляхом участі в архітектурно-дизайнерському конкурсному проектуванні, науково-технічних конференціях, стажуваннях тощо. Знати й розуміти особливості й можливості регіональної будівельної бази й технологій та використовувати їх при прийнятті концептуальних, експериментальних прогностичних проєктних рішень щодо удосконалення структури предметно-просторового середовища, оздоблення екстер'єру та інтер'єру будівлі/споруди та елементів предметного наповнення міського простору.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівня оцінки визначено за допомогою якісних критеріїв, які можуть бути трансформовані в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали наступним чином:

Сума балів	Значення ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
------------	---------------	-------------------------------	---------------------	-----------------------

90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є допустимим у всіх складових навчальної дисципліни

35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобом оцінювання результатів навчання з дисципліни визначено диференційований залік, презентації результатів виконаної графічної вправи та рефератів.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Елементи предметного наповнення ландшафтного середовища

Тема 1. Особливості ландшафту, як основа побудови концепції благоустрою території.

Практичні заняття № 1. Рельєф місцевості та рослинне різноманіття - основа проектування елементів благоустрою ландшафтною територією.

Тема 2. Елементи предметного наповнення ландшафтного середовища (альтанки, ігрові майданчики, декоративна скульптура, фонтани та інші).

Практичне заняття № 2. Типологія елементів предметного наповнення ландшафтного середовища.

Тема 3. Види альтанок для відпочинку (паркові, на набережних та інші).

Практичне заняття № 3. Образно-конструктивне вирішення альтанок.

Тема 4. Дитячі ігрові майданчики в зонах відпочинку

Практичне заняття № 4. Функціональні та конструктивні особливості вирішення дитячих ігрових майданчиків.

Тема 5. Декоративна паркова скульптура.

Практичне заняття № 5. Образно-декоративні підходи до паркової скульптури.

Тема 6. Фонтани в парках та скверах.

Практичне заняття № 6. Формально-образні підходи до вирішення фонтанів у парках та скверах.

Тема 7. Архітектура відкритих літніх театрів.

Практичне заняття № 7. Особливості вирішення відкритих літніх театрів.

Тема 8. Дизайн освітлювальних приладів для озелених територій (парки, сквери, бульвари, набережні).

Тема 9. Матеріали та конструкції різних типів елементів благоустрою озелених територій.

Тема 10. Тенденції та інновації у благоустрої ландшафтного середовища.

8. Структура навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовний модуль 1 Предметне наповнення ландшафтного середовища						
Тема 1. Особливості ландшафту, як основа побудови концепції благоустрою території.	11	2	2	-	-	7
Тема 2. Елементи предметного наповнення ландшафтного середовища (альтанки, ігрові майданчики, декоративна скульптура, фонтани та інші).	11	2	2	-	-	7
Тема 3. Види альтанок для відпочинку (паркові, на набережних та інші).	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Дитячі ігрові майданчики в зонах відпочинку.	14	4	2		-	8
Тема 5. Декоративна паркова скульптура.	14	4	2		-	8
Тема 6. Фонтани в парках та скверах.	14	4	2		-	8
Тема 7. Архітектура відкритих літніх театрів.	14	4	2		-	8
Тема 8. Дизайн освітлювальних приладів для озелених територій (парки, сквери, бульвари, набережні).	10	2			-	8
Тема 9. Матеріали та конструкції різних типів елементів благоустрою озелених територій.	10	2			-	8
Тема 10. Основні тенденції та інновації у благоустрої ландшафтного середовища.	10	2			-	8
Разом за змістовним модулем 1	120	28	14		-	78
Усього годин	120	28	14		-	78

9. Питання для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин для денної форми
	Семінарські заняття не передбачені	

10. Питання для практичних занять**Змістовний модуль 1**

№ заняття	Назва питання	Кількість годин для денної форми
Змістовний модуль 1		
1	Вплив ландшафту на підходи до проектування елементів наповнення ландшафтного середовища.	2
2	Характеристика окремих видів елементів наповнення ландшафтного середовища.	2
3	Альтанки, як важливий елемент благоустрою територій.	2
4	Особливості благоустрою дитячих ігрових майданчиків.	2
5	Підходи до образного вирішення декоративної паркової скульптури.	2
6	Фонтани у парках та скверах, як привабливий об'єкт для відвідувачів.	2
7	Образно-конструктивне вирішення відкритих літніх театрів?	2
	Усього годин	14

11. Питання для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин для денної форми
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, скласти конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи;
- підготовка до виконання графічної вправи;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диференційованого заліку за контрольними питаннями.

**Питання
для самостійного вивчення студентами**

№ заняття	Назва питань	Кількість годин для денної форми
Змістовний модуль 1		
1	Естетична оцінка особливостей ландшафту для розробки подальшого благоустрою.	7
2	Номенклатура елементів благоустрою територій.	7
3	Різноманіття альтанок для відпочинку та їх вирішення.	8

4	Врахування особливостей поведінки дітей при проєктуванні дитячих ігрових майданчиків.	8
5	Роль форми та кольору при розробці паркової скульптури.	8
6	Роль фонтанів у створенні позитивної атмосфери на парковій території.	8
7	Формально-конструктивне рішення покриття естради у створенні неповторного образу літнього театру.	8
8	Джерела штучного світла, як невід'ємний елемент стилістики парку.	8
9	Підбір матеріалів для різних елементів благоустрою території.	8
10	Перспективи використання інноваційних рішень при розробці елементів предметного наповнення ландшафтного середовища..	8
Разом за змістовним модулем 1		78
Усього годин		78

13. Індивідуальні завдання

За власним бажанням та вибором студента додатково, з метою отримання додаткових балів (до 5 балів), він може виконати реферат на одну із тем, поданих у наступному переліку, або запропонувати та погодити з викладачем власну тему.

Перелік тем для рефератів:

1. Особливості благоустрою ландшафту розташованого біля водних акваторій.
2. Формальні пошуки альтанок в сучасних парках та скверах.
3. Особливості підбору матеріалів для ігрових елементів дитячих майданчиків.
4. Пошуки образно-конструктивних рішень сучасних фонтанів.
5. Пошук виразних конструктивних рішень для покриття сцен літніх театрів.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні використовуються під час лекцій, практичні при проведенні практичних занять.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація.

Під час проведення практичних занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; студентами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні, технічні.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, при оцінюванні виконання студентами самостійної роботи, а також в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, або за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота										Індивідуальні завдання	Семестровий диференційований залік	Сума
Змістовий модуль 1												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	0	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82-89	B – дуже добре	4 – добре
74-81	C – добре	
64-73	D – задовільно	3 – задовільно
60-63	E – достатньо	
35-59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – не задовільно
0-34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них до 70 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 30 балів припадає на підсумковий контроль.

1. Поточний контроль: Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином:

– контрольні роботи – до 70 балів : відсутність під час проведення контрольної без поважної причини, або отримання оцінки «незадовільно» – 0 балів, отримання оцінки «задовільно» – 1 бал, «добре» – 2 бали, «відмінно» – 3 бали);

Присутність на лекціях і практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

До студентів, що пропустили заняття з поважних причин надається можливість написати пропущені контрольні роботи без пониження оцінки.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль: підсумковий контроль – диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Підсумковий контроль проводиться у формі тестування. Тестове завдання складається з 30 питань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1,0 бал.

17. Методичне забезпечення

1. Топорков В.Г. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Елементи предметного наповнення ландшафтного середовища» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання. – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2023. – 9 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Криворучко, Ольга. Сучасна архітектура: Термінологічний словник / Ольга Криворучко. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. – 136 с.
2. Озеленення населених місць: підручник для студентів вищих навчальних закладів /В.П. Кучерявий, В.С. Кучерявий. – Львів: Видавництво «Новиць Світ – 2000», 2024. – 666 с.
3. Уварова Т.І. Естетика : навчальний посібник / Т.І. Уварова, Міжнародний гуманітарний університет. – Херсон: Видавництво «ОЛДІ-ПЛЮС». 2024. – 284 с.
4. Олійник О.П. Теорії та концепції дизайну: навч. посібник / О.П. Олійник. – К.: НАУ. 2024. – 256 с., іл.

Допоміжна

1. Норман Д. Дизайн для кращого світу. Значущий, стійкий, орієнтований на людство / Дональд А.Норман, пер. з англ. К. Жуковська, Т. Турчин. – Київ: ArtHuss, 2024. – 320 с.
2. Іттен Й. Наука дизайну та форми: вступний курс. Який я викладав у Баугаузі та інших школах/ Йоганнес Іттен. Переклад з німецької; С. Святенко. – Київ : ArtHuss, 2021. – 135 с.
3. Липа К. Історія архітектурних стилів, великих і не дуже / Катерина Липа. – К.: Віхола, 2024. – 272 с.
4. Білик М.С. Архітектура та містобудівництво. Теорія і практика. Філософія і діалектика / М.С. Білик. – Тернопіль: ТОВ «Терно-Граф», 2023. – 432 с.; іл.

19. Інформаційні ресурси

- 1.Сторінка курсу на платформі Moodle:
<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5729>
2. The Architectural Review [Electronic resource]. – Access mode:
<https://www.architectural-review.com/> .
3. Housing Prototypes [Electronic resource]. – Access mode: <http://housingprototypes.org/>.